

میزان مصرف سرانه آب خانگی در شهر خرم آباد

مقداد پیرصاحب^۱، راضیه خاموطیان^۲، عبدالله درگاهی^۲

۱. دانشیار مهندسی بهداشت محیط، مرکز تحقیقات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، دانشکده بهداشت

۲. کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، دانشکده بهداشت

سال ۱۳۸۷ به میزان ۱۹۵ لیتر در روز، با سرانه مصرف آب در سال ۱۳۸۲ به میزان ۱۸۲ لیتر در روز، مشاهده می‌شود سرانه مصرف شهر خرم‌آباد سالانه رشدی معادل ۱/۴ درصد داشته است. این در حالی است که در بسیاری از کشورها به‌خصوص کشورهای توسعه‌یافته با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته سالانه مصرف آب در حال کاهش است.^{۳،۲} مقایسه میانگین و حداکثر مصرف سرانه خانگی روزانه آب شهر خرم‌آباد با مقادیر استاندارد وزارت نیرو مطابقت نداشته و فراتر از استاندارد کشوری بوده، به‌طوری‌که در تمامی بخش‌های مصرفی آب در منزل خصوصاً در بخش استحمام اضافه مصرف مشاهده می‌شود. در کشور ایران و از جمله شهر خرم‌آباد هنوز برنامه‌ریزی دقیقی در جهت کاهش مصارف خانگی صورت نگرفته است. در این زمینه اولین قدم آگاهی از میزان مصارف مردم و شناسایی عواملی است که بر مصرف آب تأثیرگذار است. از جمله مهم‌ترین این عوامل عادات و رفتار مردم از نظر مصرف آب می‌باشد، تا بدین ترتیب سعی در تغییر رفتار و عادات آن‌ها نمود. [م ت ع پ ز؛ ():]

تأمین آب جهت فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی یک نیاز اساسی و ضروری است. آب خانگی بیشترین مصارف آب شهری را تشکیل می‌دهد. ایران به تدریج با مشکل کمبود آب مواجه شده و نیاز مبرمی به پژوهش در این زمینه دارد. هدف از این مطالعه بررسی میزان مصرف سرانه آب خانگی در شهر خرم‌آباد می‌باشد. این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بوده که طی ماه‌های تیر و آبان سال ۱۳۸۷ انجام شده است. داده‌ها در بخش‌های مختلف مصرف آب به‌صورت تصادفی از ۱۰۰ خانوار شهر خرم‌آباد بر پایه سالم بودن کنتور آب جمع‌آوری گردید. متوسط مصرف سرانه روزانه آب برای استحمام، توالت، شستشوی البسه، شستشوی ظروف، پختن، نوشیدن، شستشوی اتومبیل، آبیاری باغچه، فلاش تانک، نوشیدن و تهیه به‌ترتیب ۵۸/۵۶، ۱۹/۷۱، ۱۹/۶۴، ۱۹/۷۱، ۴/۰۲، ۳/۷۶، ۲/۷۱، ۲/۸۴، ۳/۵۷، ۴/۴۲ لیتر بوده که از این مقادیر بیشترین مصرف آب به‌ترتیب مربوط به استحمام (۳۸/۱٪)، پخت و پز (۱۳/۱٪)، شستن ظروف (۱۲/۸٪)، دستشویی و توالت (۱۲/۸٪) و شستن البسه (۱۰/۸٪) می‌باشد. در مطالعه‌ای که در کشور آلمان صورت گرفت نشان داده شد که بیشترین مصارف به‌ترتیب مربوط به استحمام و دوش گرفتن (۳۹٪)، فلاش تانک‌ها (۳۰٪)، لباس شویی (۱۳٪)، ظرف شویی (۷٪)، تمیز کردن اتاق‌ها، شستن اتومبیل، آبیاری حیاط و باغبانی (۷٪) و در نهایت پخت و پز و نوشیدن (۴٪) می‌باشد. در چین بیشترین مصارف خانگی آب به‌ترتیب مربوط به شستن ظروف، فلاش توالت‌ها و دوش گرفتن بوده است.^۱ همان‌طور که مشاهده می‌شود، در شهرها و کشورهای مختلف با توجه به عادات و فرهنگ‌های مختلف مقادیر مصرف در بخش‌های گوناگون متفاوت است، می‌توان با شناسایی بالاترین مصارف در جهت کاهش مصرف آب در این بخش برنامه‌ریزی نموده و به این ترتیب بر کل مصرف آب تأثیر گذاشت. با مقایسه سرانه خانگی مصرف آب در

References

1. Zhang HH, Brown DF. Understanding urban residential water use in Beijing and Tianjin, China. *Habitat Int* 2005; 29: 469-491.
2. Schleich J, Hillenbrand T. Determinants of residential water demand in Germany. *Ecological Economics* 2009; 68(6): 1756-1769.
3. Zhou S, McMahon T, Walton A and Lewis J. Forecasting operational demand for an urban water supply zone. *J Hydrol* 2002; 259(1-4): 189-202.